

In de media is er –terecht– veel aandacht voor beveiliging van informatiesystemen. Het is genoeglijk bekend waarom beveiliging een belangrijk onderwerp. Beveiliging heeft geleid tot nieuwe technologieën in Oracle databases zoals identity management. Centraal bij Oracle 10g identity management staat de vraag “wie ben je”. Oracle identity management stelt beheerders in staat om het gedrag van individuele gebruikers te volgen, over verschillende sessies, databases en onderdelen van de technologiestack heen.

Unsafe at any speed

Vervolgens kan Oracle Identity Management via open standaarden naadloos geïntegreerd worden met software van andere leveranciers. Hierbij blijft de opslagcapaciteit en managementkwaliteit van de Oracle database gebruikt. De combinatie van het registreren van het gedrag van gebruikers met toegenomen hoeveelheid gegevens over de betreffende gebruiker maken dit soort technologie een droom voor control freaks.

Het blijft overduidelijk dat databases goed beveiligd moeten zijn. Ooit is een online database gehackt waarin mijn e-mailadres stond. Sindsdien ben ik ook het slachtoffer van grote hoeveelheden spam. Maar het is, zeker voor de mensen die informatiesystemen bouwen, goed om eens na te denken over de keerzijde van de grote hoeveelheid informatie die over gebruikers en vooral hun gedrag worden opgeslagen. Deze keerzijde heet privacy. Besef hierbij dat gebruikers veelal redelijk in controle over welke informatie ze verstrekken, de informatie die over hen wordt opgeslagen. Het gedrag van een gebruiker wordt echter geautomatiseerd vastgelegd zonder dat hij hier enige invloed op of weet van heeft.

Al in 1890 is privacy het meest helder gedefinieerd als het recht om alleen gelaten te worden. Dat de discussie over privacy niet iets is voor wereldvreemde types met een ingebouwde haat tegen alles wat overheid heet, blijkt wel uit de snelheid waarmee de technologie doorontwikkelt. Vandaag hangen camera's alleen in kantoren, het uitgaanscentrum en bij het openbaar vervoer. Morgen hangen ze ook in het park of bij uw buurman. Koppel deze digitale beelden aan beeldherkenning en er ontstaan interessante mogelijkheden. Of denk aan RFID, technologie waarmee producten draadloos herkend kunnen worden. Dit maakt het interessant voor logistieke toepassingen, maar het wordt ook verleidelijk om te herkennen welke producten u exact koopt. Gekoppeld aan de vaste-klantenkaart wordt uw lokale grootgrutter ook grootgrutter in profielgebonden informatie. Nu is de technologie in zichzelf geen bedreiging. Het is de technologie in handen van mensen die het toepassen die het al of niet een bedreiging maken.

Maar naast de professionals doen ook de gebruikers zelf zich een hoop potentiële privacy-ellende aan. Op dit moment zijn

COLUMN DOOR THEO KOSTER

Theo Koster is directeur van Conclusion Communication (www.conclusion-communication.nl), een bureau voor ICT-marketing en projectcommunicatie. Zijn e-mailadres tkoster@conclusion.nl staat open voor reacties.

blogs, persoonlijke online dagboeken, de rage-du-jour. Er zijn vele blogs van mensen, die geheel goedbedoeld, een online dagboek maken waarin ze alle voorvallen van zichzelf en hun kinderen vastleggen. Lijkt me een interessante toekomst voor toekomstige pubers, dat je schoolgenoten met de Google van 2012, de wederwaardigheden van jouw zindelijkheidstraining in 2004 naar voren kunnen halen. Het liefst met foto's, geluidjes en smakelijke details. Leuk en aardig in huiselijke kring, maar compromitterend in het publieke domein. Voor wie dat vandaag eens wil ervaren, probeer maar eens met Google van 2004 te zoeken op jouw eigen naam. Wellicht verrassend wat er nu al te voorschijn komt.

Nu denk ik niet dat een eindgebruiker verantwoordelijk kan worden gehouden voor het digitale spoor dat hij achterlaat. Hoe kun je van een winkelende consument verwachten dat hij de technologische mogelijkheden van databases, RFID-tags en patroonherkenning doorgrondt? Hier gaat het vergelijk met de auto-industrie op. Deze zorgen ervoor dat de computertechnologie van airbags, ESP en remkrachtverdelers de automobilisten uit de ergste problemen houdt. Zo moet het ook zijn bij eindgebruikers van ICT-systemen.

Een privacyverklaring met als belangrijkste inhoud "wij verkopen uw e-mail adres nooit" is niet voldoende. Wat ik een uitermate zielige vertoning vind, is de juridische weg: "wij zijn nooit nergens verantwoordelijk voor". Even een zijstap: ik vind de verregaande juridisering van de maatschappij en het zakenleven een gotspe. Er hoeft maar iets mis te gaan, en de juristen-gieren zijn al weer bezig om te kijken hoe ze zo snel mogelijk met name een ander verantwoordelijk kunnen stellen. Ik verwacht dat juristen binnenkort net zo veel maatschappelijk aanzien genieten als makelaars en autoverkopers.

Maar terug naar de verantwoordelijkheid van de ICT'ers. Zij zijn het die de technische mogelijkheden doorzien en weten welke persoons- en gedragsgebonden informatie wordt opgeslagen. Zij zijn het die dus ook naar gebruikers moeten uitleggen welke soorten informatie wordt opgeslagen. Een privacy-statement is een goed uitgangspunt. Aangevuld met de mogelijkheid om eenvoudig inzicht te krijgen in de persoonsgebonden informatie, de beslissingbevoegdheid om aan te geven wat

Gekoppeld aan de vaste-klantenkaart wordt uw lokale grootgrutter ook grootgrutter in profielgebonden informatie

er wel en niet met de gegevens mag gebeuren. Afgerond met duidelijke voorlichting.

Technologisch is dat niet moeilijk te realiseren. Als een beheerder mijn profiel en gedrag kan zien, dan kan ik dat ook. Het gaat om het bewustzijn. Het verrast mij altijd om te zien hoe laks ICT-ers hiertegenover staan. Ongeveer dezelfde houding als de auto-industrie ten tijde van de publicatie van "Unsafe At Any Speed" van Ralph Nader. De gevolgen zijn niet uitgebleven. Consumenten begrepen ineens hoe gevaarlijk auto's konden zijn. Zodra gebruikers begrijpen hoeveel er over hun gedrag geregistreerd wordt zullen ze ook in opstand komen. Het eerste voorproefje hebben we gehad met Microsoft, die op een gegeven moment bedacht had om via het web een softwareprofiel van individuele PC's naar binnen te slobberen. Handig voor de beheerders. Totdat de gebruikers gingen muiten.

Ik verwacht dat we dit soort leermomenten nog wel vaker zullen zien. Het is beter om dit voor te zijn. ICT'ers zullen de verantwoordelijkheid moeten nemen voor hun systemen, net zoals automobielmakers de verantwoordelijkheid nemen voor auto's. Ik ben heel benieuwd wie deze handschoenen oppakt en consumentgericht laat zien hoe het moet. Ik ben ervan overtuigd dat deze visionair veel sympathie zal winnen. En dat is iets dat van hoge waarde is voor elk merk.